ΕΞΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΛΩΝΤ ΖΟΓΚΙΕΡ

ΣΤΗΝ ΑΓΡΙΑ "ΠΑΜΠΑ,, ΣΤΟ "ΡΑΝΣΙΟ,,

ΣΑΝ ὅλοι τους τυχοδιῶκτες.

Ἀπὸ τὸ Μπουένος - Ἄϊρες εἶχαν τραβήξει πρὸς τὴ Μπάχια - Μπλάγκα, ἀπὸ τὸ βορηᾶ πρὸς τὸ νότο. Κι' ἀπὸ τὴ Μπάχια - Μπλάγκα ἔφτασαν στὸ Ρίο-Νέγκρο, κι' ἔπειτα, ἐξακολουθῶντας τὸ δρόμο τους πρὸς τὰ δυτικά, ἔφτασαν στὴν ἄγρια «παμπά», στὴ μεγάλη κοιλάδα, ὅπου, πρὶν ἀπ' αὐτούς, εἶχαν πάει καὶ πολλοὶ ἄλλοι μετανάσται νὰ ἐγκατασταθοῦν.

Ἤσαν, ὅπως εἴπαμε, κάθε καρυδιᾶς καρύδι· οἱ μετανάσται αὐτοί, οἱ καινούργιοι γείτονες τοῦ Μπατίστο καὶ τῆς ἀδελφῆς του, τῆς ὡραίας Μπιάγκας. Ἰσπανόλοι, τὸ περισσότερο, «γκόχος», ὅπως τοὺς ἔλεγαν ἐκεῖ, μὲ τὰ χακὶ πουκάμισά τους καὶ τὰ πλατειὰ παντελόνια τους, μὲ τὸ καμουτσίκι στὸ χέρι, τὸ μαχαῖρι καὶ τὸ πιστόλι περασμένα στὴ μέση, μὲ τὸ «πόνσιο», τὴ μεγάλη κάπα, μὲ τὴν ὁποία τυλιγόντουσαν γιὰ νὰ κοιμηθοῦν κάτω ἀπὸ τ' ἀστέρια, ριχμένη στὴν πλάτη. Ἡ κυριώτερή τους δουλειὰ ἦταν νὰ ρίχνουν τὸ «λάσο» καὶ νὰ πιάνουν ἄγρια ἄλογα, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ διέτρεχαν τὴν κοιλάδα. Ἔπειτα, κοντὰ σ' αὐτούς, ἔφτασαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ Εὐρώπη, τοὺς ὁποίους λένε ὅλους μαζὺ μ' ἕνα ὄνομα «Τούρκους», κι' Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴ Ρωσσία, ποὺ συνήθιζαν νὰ βάφουν τὶς καλύβες τους μὲ χρώματα πολὺ χτυπητά...

Ἡ ὡραία Μπιάγκα εἶχε κόλας ἀρκετὲς περιπέτειες πρὶν ἔρθη ἐδῶ, ἀκολουθῶντας τὸν Μπατίστο, τὸν ἀδελφό της, καὶ τὸ στενό του φίλο καὶ σύντροφο Μανοέλ. Εἶχε ἀνοίξει ἄλλοτε σὲ κάποιον τὴν καρδιά της, σὲ κάποιον ποὺ τὴ γλύτωσε ἀπὸ μιὰ τρικυμία ποὺ σίγουρα θὰ πνιγόταν. Φιλήθηκαν ἐκεῖ, μέσα στὸ χαλασμό, μὰ αὐτὸς δὲν ἄργησε νὰ τὴν ἐγκαταλείψη. Ἔτσι εἶχε κλείσει πειὰ τὴν καρδιά της γιὰ ὅλους... Καὶ τώρα, τώρα θὰ ἔβρισκε πειὰ τὴν ἡσυχία της...

Ἡ ἐγκατάστασί τους ἀπαίτησε μερικοὺς κόπους, μὰ τελείωσε γρήγορα. Βρῆκαν κόλας μιὰ ἕτοιμη καλύβα, ποὺ τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει οἱ Ἰνδοὶ ποὺ τὴν εἶχαν φτιάξει, ὅταν εἶδαν τοὺς λευκοὺς νἀρχωνται στὰ παρθένα μέρη τους. Ἡ Μπιάγκα τὴ βρῆκε καλή, πολὺ καλύτερη κι' ἀπὸ κεῖνες ποὺ εἶχαν φτιάξει οἱ «γκόχος» καὶ οἱ «Τοῦρκοι».

Σὲ λίγο, οἱ καινούργιοι μετανάσται συνήθισαν τὴν ἄγρια «παμπά», ὅπως συνηθίζει κανεὶς κάθε ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. Κύτταζαν τὴ δουλειά τους, δὲν ἐνδιαφερόντουσαν τί ἔκαναν παραπέρα οἱ ἄλλοι. Κανεὶς δὲν προσέχει τὸν ἄλλον στὴν ἄγρια «παμπά», ἐκτὸς ἐὰν αὐτὸς ὁ ἄλλος ἔχη κάνη περιουσία, ἔχη διαμάντια, φλωριά... Μόνο μιὰ μέρα ὁ Μανοὲλ εἶχε πῆ τοῦ Μπατίστο, τὴν ὥρα ποὺ τρώγανε :

— Ξέρεις, ἔχουμε κι' ἕναν ἄλλο γείτονα παρακάτω, ἕναν «τοῦρκο». Ἔχει κάνει τὴν τύχη του, λένε...

— Μπᾶ !... Ἔτσι ;... ἔκανε ἀδιάφορα ὁ Μπατίστο. Καὶ ποῦ εἶνε;

— Νά, ἐκεῖ, στὸ βάθος. Στὸ «ράνσιο». Πουλάει καὶ οὔζο, ξέρεις...

Ὁ Μπατίστο, ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τῆς καλύβας, παρακολούθησε μὲ τὸ βλέμμα του τὴ διεύθυνσι ποὺ τοῦ ἔδειχνε ὁ φίλος του. Μὰ δὲν εἶπε τίποτε πειά...

Πέρασαν μερικὲς μέρες. Ἕνα ἀπόγευμα, ἡ ὡραία Μπιάγκα ἦταν ἀπασχολημένη μὲ τὰ πουλιά της, ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα. Ὁ Μπατίστο ἔλειπε, ὁ Μανοὲλ πελεκοῦσε ἕνα ξύλο, γιατὶ τὰ ἄλογα ποῦχαν πιάσει ἦσαν πολλὰ κι' ἔπρεπε νὰ φτιάξουν ἕναν καινούργιο, μεγαλείτερο σταῦλο. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Μανοὲλ ἄφησε τὴ δουλειά του καὶ πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὴ Μπιάγκα.

— Ξέρεις; τῆς εἶπε. Ὁ «τοῦρκο», ποὺ ἔχει τὸ «ράνσιο», ἔχει κι' ἕναν ἀετὸ πολὺ μεγάλο.

— Ἔχει ἕναν ἀετὸ ὁ «τοῦρκο»; εἶπε ἡ Μπιάγκα.

— Ναί, δεμένον ἀπὸ τὴν πόρτα. Εἶνε, ξέρεις, σὰν σκυλί... Φυλάει τὸ «ράνσιο»...

Ἡ Μπιάγκα δὲν εἶχε ξαναδῆ κάτι τέτοιο.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε ; εἶπε.

— Πᾶμε !

Ὁ δρόμος ἦταν πολύς, μὰ καὶ τὸ ἄλογό τους, ἡ Τορτούγκα, ἔτρεχε πολύ. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ «ράνσιο» εἶδαν τὸν ἀετό. Ἦταν τεράστιος, μὰ δεμένος. Χτυποῦσε μὲ μανία τὰ φτερά του κι' ἔβγαζε τρομερὲς κραυγές.

— Μὴ φοβᾶσαι !... εἶπε ὁ Μανοὲλ.

Ἡ πόρτα ἦταν κλειστή.

— Μὰ γιατί εἶνε κλειστὴ ἡ πόρτα ; ἐπανέλαβε ὁ Μανοὲλ. Καὶ ὁ ἀετὸς φαίνεται πολλὲς μέρες δεμένος καὶ νηστικός...

Φώναξε, μὰ κανεὶς δὲν ἀποκρίθηκε ἀπὸ μέσα. Τότε, μὲ μιὰ σπρωξιά, ὁ Μανοέλ., ποὺ ἦταν πολὺ δυνατός, ἄνοιξε.

— Πούφ !... Τί μυρουδιά !... Ἀ! ὁ «τοῦρκο»!...

Ὁ «τοῦρκο» ἦταν ξαπλωμένος χάμω, νεκρός, μὲ τὸ κεφάλι σπασμένο, σακατεμένο, μὲ μιὰ κουβέρτα ἐπάνω του, βουτηγμένη σὲ πηχτὸ μαῦρο αἷμα !...

Ὁ Μανοὲλ ξανάκλεισε τὴν πόρτα, ἔπειτα ὅμως τὴν ἄνοιξε καὶ πάλι πέρα γιὰ πέρα καί, παίρνοντας τὸ ἄλογο ἀπὸ τὰ χαλινάρια, τράβηξε πέρα, πρὸς τὰ χαμηλὰ χόρτα.

— Ἀκολούθησέ με, σενορίτα! εἶπε στὴ Μπιάγκα. Καί, πρόσεχε, οὔτε λέξι !

Ἡ ὄψι του ἦταν τρομακτική. Ἔκαναν πολλοὺς γύρους καὶ στὸ τέλος ἀνέβηκαν καὶ πάλι στὸ δρόμο ποὺ θὰ τοὺς ἔφερνε στὴν καλύβα τους.

— Κοβάλλα γρήγορα ! εἶπε ὁ Μανοέλ.

— Σκέπτεσαι νὰ εἰδοποιήσης τὸν ἀδελφό μου ; ρώτησε μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἡ Μπιάγκα.

— Ὄχι ! ἀπάντησε βραχνὰ ὁ Μανοέλ. Γρήγορα ! Γρήγορα ! Πᾶμε στὸ σπίτι καὶ νὰ πέσης ἀμέσως στὸ κρεββάτι ! Γρήγορα !...

Ὅταν ἡ Μπιάγκα πλάγιασε, κυριευμένη ἀπὸ ἀπειρόριστο τρόμο, ὁ Μανοὲλ ἔπεσε ἄξαφνα στὰ γόνατα ἐμπρὸς στὸ κρεββάτι. Κι' ἄρχισε νὰ τῆς λέη μὲ σακατεμένη φωνή, ἐνῶ ἐκείνη τὸν κύτταζε τρέμοντας:

— Σενορίτα, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! Σὲ ἱκετεύω νὰ μὴ μιλήσης κανενὸς σήμερα. Οὔτε λέξι ! Ὅποιος κι' ἂν σὲ ζητήση, θὰ ποῦμε πὼς ἡ σενορίτα εἶνε ἄρρωστη καὶ κοιμᾶται. Κοιμόσουνα ὅλη τὴ μέρα, ἀκοῦς ; Δὲν βγῆκες καθόλου ἔξω. Καὶ ποτέ, ποτέ, μὰ ποτὲ δὲν θ' ἀναφέρης τὸν «τοῦρκο». Σ' ὅποιον κι' ἂν εἶνε ! Οὔτε στὸ Μπατίστο! Κάνε μου ὅρκο, κόνε μου ὅρκο !...

Ἡ Μπιάγκα δὲν μποροῦσε ν' ἀποκριθῆ ἀπὸ τὸν τρόμο της. Ψιθύρισε κάτι καὶ τότε ὁ Μανοὲλ βγῆκε σιγὰ - σιγὰ ἔξω καὶ ἄρχισε νὰ πελεκᾶ τὰ ξύλα του.

Ἡ Μπιάγκα ἔμενε στὴν ἀρχὴ ἀλαλιασμένη. Τὰ αὐτιά της βούιζαν, τὰ μηνίγγια της χτυποῦσαν δυνατά. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ σκέφτεται : «Χωρὶς ἄλλο αὐτὸς τὸν ἔχει σκοτώσει, ἔλεγε μέσα της, αὐτός, ὁ Μανοέλ. Μὰ τότε, γιατὶ τάχα ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα ; Θὰ μποροῦσε νὰ πῆ ἁπλούστατα : «Εἶνε κλειστά. Ὁ «τοῦρκο» δὲν εἶν' ἐδῶ. Πᾶμε νὰ φύγουμε...». Καὶ ἡ σκέψεις της αὐτὲς τὴ σύγχιζαν περισσότερο. Ὡστόσο, ἔβλεπε καὶ μόνη της πὼς ἔπρεπε νὰ σιωπήση τώρα, ὅ,τι κι' ἂν εἶχε συμβῆ.

Τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε ἀπ' ἔξω :

— Τί ; Δὲν εἶνε κανεὶς ἐδῶ ; Ἦταν ὁ Μπατίστο. Μπῆκε μέσα σὲ λίγο. Ὁ Μανοέλ, ποὺ τὸν ἄκουσε ἀπὸ τὴν αὐλή, ἔτρεξε πίσω του.

— Ἡ σενορίτα εἶνε στὸ κρεββάτι, εἶπε. Εἴχαμε κάνει ἕνα γῦρο στὸ χτῆμα, κουράστηκε.

Καὶ ὁ Μπατίστο δὲν ἀσχολήθηκε περισσότερο μαζύ της. Οἱ δυὸ φίλοι ἄρχισαν νὰ συνομιλοῦν. Ὁ Μπατίστο ἔβγαλε καὶ οὔζο.

— Γιὰ στάσου, εἶπε ἔξαφνα ὁ Μανοέλ. Αὐτὸ τὸ οὔζο τὸ ἔχεις ἀπὸ τὸν «τοῦρκο»;

— Ἀπὸ τὸν «τοῦρκο»; ἔκανε ὁ Μπατίστο. Ποιὸν «τοῦρκο»; Ἀ ! αὐτὸν ποὺ μοῦ εἶχες πῆ κάποτε, αὐτοῦ κάτω ; Μὰ ὄχι, δὲν ἔχω πάει ἀκόμα ἀπ' αὐτοῦ. Τόχω ἀπὸ τὸ χωριό...

Μεσολάβησε μιὰ στιγμὴ σιωπῆς. Ἔπειτα δὲν ξανάγινε πειὰ κουβέντα γιὰ τὸ οὔζο καὶ γιὰ τὸν «τοῦρκο». Μίλησαν γιὰ τὸ κυνῆγι,

Φιλήθηκαν ἐκεῖ, μέσα στὸ χαλασμό...

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΙ Ο ΛΑΟΣ

ΤΑ «ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΑΤΑ»

Ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀποτελεσματικώτερα ὅπλα κατὰ τῆς βασκανίας τῶν παιδιῶν θεωροῦνται ἀπὸ τὸ λαό μας τὰ «κωσταντινάτα», τὰ ὁποῖα, ὅπως ξέρετε, εἶνε Βυζαντινὰ νομίσματα, μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς ἁγίας Ἑλένης.

«Κωσταντινάτα» φοροῦσαν τὸν παληὸ καιρὸ ἡ ἑτοιμόγεννες γυναῖκες, γιατὶ πίστευαν ὅτι ἔτσι θὰ γεννήσουν χωρὶς πόνους καὶ δυσκολία. Ἐπίσης «κωσταντινάτο» βαστοῦσαν ἐπάνω τους καὶ οἱ ἄνδρες γιὰ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὶς πληγές. Πίστευαν δηλαδὴ ὅτι «ὅποιος φοράει «κωσταντινάτο» δὲν φοβᾶται ἀπὸ βόλι».

Ἐκτὸς αὐτοῦ, τὰ «κωσταντινάτα» ἡ νοικοκυρὲς τὰ χρησιμοποιοῦσαν ἄλλοτε καὶ γιὰ τὸ «ἀνάπισμα» τοῦ προζυμιοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὸ πίξιμο τῆς γιαούρτης. Μὲ τὸ «κωσταντινάτο», λένε, καὶ τὸ ψωμὶ φουσκώνει καὶ γίνεται νόστιμο, καὶ τὸ γιαοῦρτι πήζει γρήγορα καὶ νοστιμίζει ἐξαιρετικά.

Γιὰ νὰ ἐξακριβώσουν ἂν ἕνα «κωσταντινάτο» εἶνε γνήσιο κι' ὄχι ψεύτικο, καταφεύγουν στὴν ἑξῆς δοκιμή: Δένουν τὸ «κωσταντινάτο» ἀπ' τὸ λαιμὸ μιᾶς κότταις μ' ἕνα σπάγγο κι' ὕστερα τὴν πυροβολοῦν. Ἂν ἡ κότα σκοτωθῆ, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ «κωσταντινάτο» δὲν εἶνε εὐλογημένο.

Ἐπίσης τὸ «κωσταντινάτο» γιατρεύει τὸ... «λύσιμο τοῦ ἀφαλοῦ». Τὸ βάζουν δηλαδὴ πάνω στὸν ὀμφαλὸ τοῦ ἀρρώστου καὶ τὸ στρίβουν τρεῖς φορές. Ἔτσι ὁ ἀφαλὸς ἐπανέρχεται στὴ θέσι του. Τὸ ξαναδέσιμο αὐτὸ τοῦ ἀφαλοῦ τὸ ἀναλαμβάνουν ἡ γρηὲς ποὺ ξέρουν ἀπὸ ξόρκια.

Γιὰ τὰ «κωσταντινάτα» ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ὡραία παράδοσις:

Ὅταν ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ἀνεῦρε, μαζὺ μὲ τὴ μητέρα του Ἑλένη τὸν Τίμιο Σταυρὸ στὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν ἔκοψαν σὲ δυὸ ἴσα μέρη. Καὶ τὸ μὲν ἕνα κομμάτι τὸ ἄφησαν ἐκεῖ, τὸ δὲ ἄλλο τὸ μετέφεραν στὴν Πόλι. Τὰ πριονίδια τοῦ Σταυροῦ τὰ μάζεψαν καὶ τὰ ἔριξαν, μαζὺ μὲ διάφορα ἄλλα πολύτιμα μέταλλα σ' ἕνα χωνευτῆρι. Ὅταν ἔλυωσαν, ἔχυσαν τὸ μίγμα σὲ καλούπια κι' ἔφτιασαν τὰ «κωσταντινάτα» τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴ δύναμι νὰ γιατρεύουν κάθε ἀρρώστεια καὶ νὰ φυλᾶνε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ βόλι, λόγῳ τοῦ ὅτι περιέχουν Τίμιο Ξύλο.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΜΠΟΥΑΛΩ ΚΙ' Ο ΧΑΣΟΜΕΡΗΣ

Ὁ Γάλλος ποιητὴς Μπουαλὼ δεχόταν συχνὰ-πυκνὰ ἐπὶ ἕνα διάστημα στὸ σπίτι του κάποιον ἀργόσχολο καὶ φλύαρο γνώριμό του, ὁ ὁποῖος μιὰ μέρα τοῦ παραπονέθηκε ὅτι δὲν τοῦ ἀνταποδίδει τὶς ἐπισκέψεις.

— Μὰ δὲν εἶνε τὸ ἴδιο, τοῦ ἀπάντησε ὁ ποιητής. Ἐσὺ μὲ ἐπισκέπτεσαι ἁπλῶς γιὰ νὰ ξοδεύῃς τὴν ὥρα σου, ἐνῶ ἂν σὲ ἐπισκεπτόμουν ἐγώ, θ' ἄχανα τὴν ὥρα μου!...

γιὰ τοῦτο, γιὰ ἐκεῖνο. Ἔπειτα ὁ Μπατίστο σηκώθηκε.

— Πάω νὰ δώσω χόρτα στὰ ἄλογα, εἶπε.

Καὶ βγῆκε ἔξω. Ὁ Μανοὲλ πλησίασε τότε τὸ κρεββάτι τῆς Μπιάγκας.

— Κατάλαβε ἡ σενορίτα; τὴ ρώτησε.

Ἡ Μπιάγκα εἶχε καταλάβει. Ὁ Μπατίστο εἶχε σκοτώσει τὸν «τοῦρκο». Ὅταν εἶχε πῆ: «...Ἀπὸ ποιὸν «τοῦρκο»;, ἡ φωνή του ἔτρεμε. Καὶ μόνον ἔπειτα ἡσύχασε, ὅταν ἄλλαξε ἡ κουβέντα.

— Σενορίτα, τῆς εἶπε τότε ὁ Μανοέλ, ὁ Μπατίστο εἶχε βάλει κάποιο χρέος στὸν «τοῦρκο»... Αὐτὸ εἶν' ὅλο... Μὰ τώρα, προσοχή. Ὄχι ἱστορίες μαζύ του!

— Μὰ τὸ πτῶμα; φώναξε ἡ Μπιάγκα, καὶ ἀνατρίχιασε ὁλόκληρη. Δὲν θὰ βροῦνε τὸ πτῶμα;

— Ποιὸ πτῶμα; Δὲν ἔχουν νὰ βροῦν τίποτε ἄλλο ἀπὸ κόκκαλα, ἂν μείνουν κι' αὐτά. Ἄφησα ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα, κι' ἀπόψε τ' ἀγρίμια δὲν θὰ μείνουν πεινασμένα. Ὁ Μπατίστο θὰ πιστέψῃ πὼς αὐτὰ ἄνοιξαν τὴν πόρτα. Θὰ τὸ πιστέψουμε κι' ἐμεῖς τὸ ἴδιο. Καὶ θὰ ποῦμε πὼς τὰ ἀγρίμια ἔφαγαν τὸν «τοῦρκο» ζωντανό!...

Τὰ βήματα τοῦ Μπατίστο ξανακούστηκαν ἀπέξω.

— Σιωπή, τώρα, εἶπε ὁ Μανοέλ. Σιωπὴ πάντα...

. . . . . .

Ἔτσι ὁ Μπατίστο δὲν κατάλαβε ποτὲ ὅτι ἡ ὡραία Μπιάγκα ἀνατρίχιαζε ἀπὸ φρίκη, ὅταν αὐτός, μὲ τὸ «κουσίλλο» στὴ μέση, πήγαινε στὴν καλύβα καὶ περίμενε νὰ τοῦ φέρῃ ἡ ἀδελφή του νὰ φάγῃ. Λίγον καιρὸ ἀργότερα, ἡ καλύβα εἶχε γίνει ἕνα ὁλόκληρο ὑποστατικό. Καὶ τότε, ὅταν πλησίαζε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, τοῦ μεσημεριανοῦ «ἀλμουέρζο» ἢ τοῦ βραδυνοῦ «σενάν», ἡ Μπιάγκα τραβοῦσε τὸ σκοινὶ τῆς καμπάνας, ποὺ ἦταν στὴ στέγη τοῦ «ράνσιο» καὶ ποὺ εἰδοποιοῦσε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ὑποστατικοῦ νὰ πᾶνε γιὰ φαγί. Κι' ἔτσι δὲν ἔμενε οὔτε μιὰ στιγμὴ μόνη μὲ τὸ φονηᾶ.

Ἡ ἄγρια «πάμπα», πέρα ἀπὸ τὸ Ρίο-Νέγκρο, κρύβει πολλὰ μυστικά...

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΤΑ ΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΥΣΤΑΚΙΑ

Τὸ κῦρος τῆς γενειάδος στὰ παληὰ χρόνια. Τί ἐστοίχιζε μιὰ τρίχα ἀπὸ τὰ γένεια. Μουστάκια μὲ συνέχεια καὶ χωρὶς τέλος! Ὁ ντὲ Σιαλών... σαμαρωμένος! Τὰ γένεια καὶ τὰ μουστάκια ὑπὸ διωγμόν! Ἕνα ξύρισμα ποὺ προκαλεῖ ἕνα βασιλικὸ διαζύγιο. Ἡ παντοδυναμία τῶν κουρέων. Μπαρμπέρης ἀλλὰ καὶ... ἀρχιμινίστρος κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Οἱ παλαιοὶ κάτοικοι τῆς Βρεττανίας καὶ τῆς Γαλατίας ἔτρεφαν μεγάλη ἐκτίμησι πρὸς τὸν πώγωνα, γενικῶς δὲ ὑπελήπτοντο τοὺς πωγωνοφόρους, καθὼς καὶ ἐκείνους ποὺ διατηροῦσαν καλοστριμμένα μουστάκια. Πολλάκις, ὅταν ἐγίνοντο συμμαχίες μεταξὺ δύο ἀντιπάλων μερίδων, οἱ ἀρχηγοὶ των ἔπρεπε νὰ φέρουν σ' ἐπαφὴ... τὶς γενειάδες των πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς συμφωνίας. Ἐπίσης τὸ ξεριζωμα, ἔστω καὶ μιᾶς τρίχας ἀπ' τὸν πώγωνα ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἔγκλημα ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ὁ δράστης ἐτιμωρεῖτο αὐστηρότατα, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἁπλῆ καταγγελία τοῦ παθόντος.

Ἀργότερα ὅμως τὰ γένεια ἔχασαν τὴν πρώτη ὑπόληψί τους, τὴν ὁποία ἐκέρδισαν τὰ μουστάκια! Ἔτσι, ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου πολλῶν εὐγενῶν ἀρχόντων τὰ μουστάκια κατέβαιναν ὥς τὸ στῆθος!

Οἱ ἱστορικοὶ τοῦ 11ου αἰῶνος ἀναφέρουν ὅτι στὴν ἐποχή τους τὰ μαλλιά, τὰ μουστάκια καὶ τὰ γένεια ἀφίνονταν τόσο ἀπερποίητα, ὥστε οἱ ἄνδρες δὲν διέφεραν καὶ πολὺ ἀπὸ... τοὺς τράγους! Ὑπάρχει μάλιστα τὸ παράδειγμα κάποιου δουκὸς ντὲ Σιαλών, ὁ ὁποῖος θέλοντας νὰ ἐξευμενίσῃ τὸ Ριχάρδο, δοῦκα τῆς Νορμανδίας, παρουσιάστηκε μπροστά του ἀξούριστος κι' ἀκούρευτος ἐπὶ μῆνας. Ἐπὶ πλέον ἦταν καὶ... σαμαρωμένος!

Ἀργότερα τὰ γένεια ἐπανέκτησαν τὴν προτέρα τους αἴγλη καὶ ἔδωσαν διάφορα πομπώδη ἐπώνυμα σὲ Φράγκους ἡγεμόνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μεταξὺ αὐτῶν μᾶς εἶνε γνωστοὶ ἀπὸ τὴν ἱστορία ὁ Γοδοφρίδος ὁ Γενάδας, ὁ Βαλδουῖνος ὁ Ὠραιοπώγων, ὁ Βαρβαρόσας ἢ Πυροπώγων, ὁ Μελανοπώγων καὶ ἄλλοι.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους τὰ γένεια καὶ τὰ μουστάκια ὑπέστησαν μεγάλον καταστρεγμό. Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ 7ος ἐξεσφενδόνισε ἐναντίον των ἕνα τρομερὸ ἀφορισμό, ὁ δὲ Λουδοβίκος ὁ 7ος μόλις ἐπέστρεψε ἀπὸ κάποια ἐκστρατεία, παρεκινήθη ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπο τῶν Παρισίων νὰ κόψῃ τὰ μαλλιά του καὶ τὰ γένεια του.

Τὸ ἁπλὸ ὅμως αὐτὸ ἐπεισόδιο, καθὼς θὰ ἰδοῦμε ἀμέσως, ἔγινε αἰτία βασιλικοῦ διαζυγίου. Καὶ ἰδοὺ κατὰ ποῖον τρόπον: Ἡ σύζυγος τοῦ Λουδοβίκου Ἐλεονώρα, γυναῖκα εὐτράπελη καὶ εὔθυμη ἐκ φύσεως, μόλις εἶδε τὸν ἄνδρα της ἔτσι μεταμορφωμένον, ἄρχισε νὰ ἀστειεύεται μαζύ του. Ἐκεῖνος ὅμως πειράχτηκε καὶ τῆς εἶπε ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιπαίζῃ τόσο σπουδαῖα πράγματα, ὅπως τὸ κόψιμο τῶν μαλλιῶν καὶ τῆς γενειάδος του. Τότε θύμωσε μὲ τὴ σειρά της καὶ ἡ βασίλισσα, ἡ ὁποία τοῦ ἀπάντησε ὅτι εἶχε παντρευτῆ ἄνδρα καὶ ὄχι... γυναῖκα, καὶ στὸ τέλος τοῦ ἐπρότεινε νὰ χωριστοῦν.

Ὁ Λουδοβίκος δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρησι καὶ μετὰ ἓξ ἑβδομάδες ἡ Ἐλεονώρα παντρευόταν τὸν Ἐρρίκο δοῦκα τῆς Νορμανδίας. Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ νέος σύζυγός της ἀνέβηκε στὸ θρόνο τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐκήρυξε πόλεμο κατὰ τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος μὲ μερικὲς διακοπές, διήρκεσε τρεῖς περίπου αἰῶνας!

Ἀργότερα, ἐπειδὴ οἱ εὐγενεῖς αἰσθάνονταν τὴν ἀνάγκη νὰ κόβουν τὰ γένεια τους ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, κατέφευγαν στοὺς κουρεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἀποτελοῦσαν τὸ πιὸ ὑπολη.ηττόμενο ἐπάγγελμα. Τόση δὲ ἦταν ἡ δύναμις κάποιου Λαβρός, κουρέως τοῦ Φιλίππου τοῦ Τολμηροῦ, ὥστε σιγὰ-σιγὰ κατώρθωσε νὰ ἀναγορευθῆ πρωθυπουργός, χωρὶς ἐντωμεταξὺ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ὑψηλὴ τέχνη του. Ἐχθρεύοταν ὅμως τὴ βασίλισσα καὶ εἶχε τὴν ἀνησία νὰ τὴν κατηγορήσῃ ἐπὶ δηλητηριάσει ἑνὸς τῶν τέκνων της. Ἀποκαλυφθείσης τῆς συκοφαντίας, ὁ μπαρμπέρης - πρωθυπουργὸς κατεδικάσθη σὲ κρέμασμα!...

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου 13ου, οἱ εὐγενεῖς ἄρχισαν νὰ κόβουν τὶς γενειάδες των καὶ νὰ ἀφίνουν μονάχα ἕνα μικρὸ μοῦσι στὸ πηγοῦνι.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Φραγκίσκου Α' εἶχαν δημιουργηθῆ στὴ Γαλλία δυὸ κόμματα, τὸ ἕνα ὑπὲρ καὶ τὸ ἄλλο κατὰ τῆς γενειάδος. Ὅταν δὲ ἐξελέγη ἐπίσκοπος τοῦ Κλαρμὸν κάποιος Γουλιέλμος Δουπράτι καὶ προσῆλθε στὴν ἕδρα του, ἀπέξω ἀπ' τὸ ναὸ τὸν περίμενε πλῆθος «κουρεμένων» μὲ ἀπειλητικὰς διαθέσεις. Μόλις ὁ νεοχειροτονητὸς ἐπίσκοπος ἐνεφανίσθη, τοῦ παρουσίασαν ἕνα μεγάλο ψαλίδι μέσα σ' ἕνα ἰσημένιο πιάτο λέγοντάς του ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν τὴν εἴσοδο στὴν ἐκκλησία ἂν δὲν ἔκοβε τὰ γένεια του. Ὁ Δουπράτι, θέλοντας καὶ μή, ἐθυσίασε τὸν πώγωνά του πρὸ τῶν παρισταμένων, οἱ ὁποῖοι τὸν περιέφεραν ἀκολούθως θριαμβευτικὰ σ' ὅλη τὴν πόλι!...